

Leden van onze vogelwerkgroep hebben in 1994 vliegveld Hilversum en omgeving geïnventariseerd op broedvogels. Aanleiding is de mogelijkheid dat dit gebied wellicht in de toekomst een andere bestemming krijgt. In totaal werden 28 verschillende soorten broedvogels vastgesteld, zo blijkt uit het inventarisatierapport van Dick Jonkers.

Pieter Schut

Broedvogels van het vliegveld Hilversum en omgeving in 1994

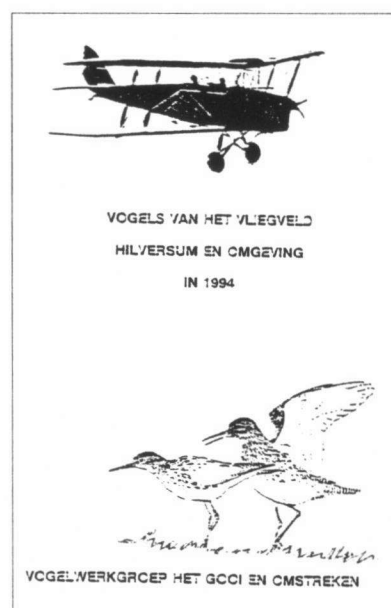
In 1997 loopt het contract van het vliegveld Hilversum af. Hoewel er nog geen concrete plannen zijn, wordt er gespeculeerd over het mogelijk veranderen van de bestemming van het vliegveld en mogelijk ook het aangrenzende Egelshoek ten behoeve van woningbouw. Maar ook de bestemming natuurgebied of het vestigen van industrie is denkbaar. Om voorbereid te zijn op toekomstige ontwikkelingen, besloten de subgroep Avifauna van onze vogelwerkgroep en de Vereniging Leefmilieu Gooi en Vechtstreek om de huidige waarden van het

vliegveld en omgeving vast te leggen. Basisinventarisaties van de overige fauna en de flora zullen door Leefmilieu worden uitgevoerd.

Werkwijze

Het onderzoeksgebied ligt op de grens van Noord-Holland met Utrecht. De begrenzing wordt gevormd door de Rading, de Noodweg, de Weg op de Egelshoek en vanaf Egelshoek via een onverhard weggetje terug naar de Rading. Het gebied is 151 hectare groot. Een derde van de oppervlakte wordt ingenomen door het vliegveld, de

rest van het gebied bestaat uit akkerland (mais), grasland, bebouwing, bos en een parkeerterrein. Bij het onderzoek is gekozen voor de territoriumkartering-methode. Deze komt er op neer

Figuur 1. Soorten en aantallen broedvogels in 1994 van het vliegveld Hilversum en omgeving.

1. Wilde eend	5	15. Zwartkop	2
2. Schollekster	4	16. Tjiftjaf	7
3. Kievit	12	17. Koolmees	11
4. Tureluur	2	18. Pimpelmees	8
5. Houtduif	10	19. Glanskop	2
6. Gr. bonte specht	2	20. Mathop	1
7. Veldleeuwerik	4	21. Boomkruiper	2
8. Boerenzwaluw	1	22. Kneu	2
9. Witte kwikstaart	3	23. Vink	8
10. Winterkoning	12	24. Huismus	8
11. Hengstmus	3	25. Ringmus	5
12. Meerk	18	26. Spreeuw	11
13. Gekr. roodstaart	1	27. Zwarte kraai	2
14. Roodlorenz	16	28. Ekster	4

dat het gebied vanaf een uur voor zonsopkomst wordt doorkruist en alle zang, andere baltsactiviteiten, nestvondsten en overige aanwijzingen, op kaarten worden ingetekend. Na het broedseizoen kunnen zo de territoria worden bepaald, volgens de daarvoor vastgestelde criteria. In totaal is tussen 4 maart en 18 juni door acht tellers 49 uur aan de inventarisatie van het gebied besteed.

Resultaten

In totaal zijn 28 verschillende soorten broedvogels vastge-

steld. Zij bezetten samen 169 territoria (zie figuur 1). Voor een gebied met een zo grote oppervlakte is het aantal broedvogels gering. Het is duidelijk dat dit komt door de aard van het terrein. Het vliegveld wordt intensief gebruikt, zowel door vliegtuigen, als door auto's die aan de randen rijden. De grasbegroeiing van het vliegveld wordt zeer kort gehouden, conform de eisen die de Luchtvaartwet stelt. Een deel van het overige grasland in het gebied wordt verder gebruikt voor de winning van kuilgras. Ook daar wordt dus enkele malen per seizoen gemaaid.

Toch wil dit allerminst zeggen dat het gebied waardeloos is. Voor niet-broedvogels en zoogdieren vervult het de functie van foerageergebied (voor meeuwen, kraaien, duiven, Spreeuwen, Buizerds, Kieviten en andere steltlopers) en het is voor tal van organismen van levensbelang. Bunzing, vos, muizen en zelfs de das zoeken er hun voedsel.

Bijzonder is de aanwezigheid van twee paren Tureluur in het gebied. De onderzoekers hadden dit vooraf niet verwacht. De Tureluur staat op de Rode lijst van bedreigde vogelsoorten in Nederland, een feit dat het onderzoeksgebied dus in waarde

Het vliegveld Hilversum

doet toenemen. Andere kritische weidevogels, zoals Watersnip, Grutto en Kemphaan zijn niet vastgesteld.

Bij de andere broedvogels waren niet veel verrassingen, behalve misschien de plaats waar twee paartjes Grote bonte specht zich ophielden: in een ogenschijnlijk ongeschikt bosperceel langs de Noodweg en vlakbij het woonwagenkamp.

Uiteraard hielden de onderzoekers hun ogen en oren ook open voor niet-broedvogels. Een lange lijst is in het rapport terug te vinden, waarvan vier overvliegende Kraanvogels de meest in het oog springende waarneming vormen.

Het rapport is inmiddels verstuurd naar tal van instanties en organisaties, zoals de omliggende gemeenten en de havenmeester van vliegveld Hilversum.

Leden die het volledige rapport willen inzien of ontvangen, kunnen contact opnemen met Dick Jonkers (tel.: 02152-60456).

Literatuur

Berg, P. 1995. Tureluur, Merel en Das op vliegveld Hilversum. De Gooi- en Eemlander 13 juni 1995.

Jonkers, D.A. 1995. Vogels van het vliegveld Hilversum en omgeving in 1994. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, Hilversum. Uitgave 95.